

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ #3

1. Ένας ερευνητής μελετά την επιρροή της θερμοκρασίας πίεσης και τον τύπο του καταλύτη σε κάποιο αποτέλεσμα χημικής διαδικασίας. Έστω ότι έχει 3 θερμοκρασίες, 4 διαφορετικές πιέσεις και 5 καταλύτες.
- α) Αν ένα πείραμα απαιτεί την χρησιμοποίηση θερμοκρασία πίεσης και καταλύτη, τότε πόσα τέτοια πειράματα υπάρχουν;
- β) Πόσα πειράματα υπάρχουν αν χρησιμοποιηθεί η χαμηλότερη θερμοκρασία και οι δύο χαμηλότερες πιέσεις;
- γ) Έστω ότι την πρώτη ημέρα πρέπει να γίνουν 5 διαφορετικά πειράματα. Ποια είναι η πιθανότητα ότι διαφορετικός καταλύτης έχει χρησιμοποιηθεί σε κάθε πείραμα;

ΛΥΣΗ

α) $3 \cdot 4 \cdot 5 = 60$

β) $1 \cdot 2 \cdot 5 = 10$

γ) Με κάθε καταλύτη κάνω 12 πειράματα. Άρα έχω 5 ομάδες πειραμάτων με διαφορετικό καταλύτη. Δηλαδή έχω:

$$\frac{\binom{12}{1} \binom{12}{1} \binom{12}{1} \binom{12}{1} \binom{12}{1}}{\binom{60}{5}} = \frac{12^5}{\binom{60}{5}} = 0,045$$

2. Ένας καθηγητής μαθηματικών διδάσκει πρωί και απόγευμα. Έστω $A = \{ \text{κακή πρωινή παράδοση} \}$ και $B = \{ \text{κακή απογευματινή παράδοση} \}$. Έστω $P(A) = 0.3$, $P(B) = 0.2$ και $P(B \cap A) = 0.1$.
Να υπολογιστούν :
- α) $P(B|A)$
- β) $P(\bar{B}|A)$
- γ) $P(B|\bar{A})$
- δ) $P(\bar{B}|\bar{A})$

ΛΥΣΗ

α) $P(B|A) = P(B \cap A) / P(A) = 0.1 / 0.3 = 1/3$

β) $P(\bar{B}|A) = P(\bar{B} \cap A) / P(A) = P(A) - P(A \cap B) / P(A) = 2/3$

γ) $P(B|\bar{A}) = P(B \cap \bar{A}) / P(\bar{A}) = P(A \cup B) - P(A) / 1 - P(A) = P(B) - P(A \cap B) / 1 - P(A) = 1/7$

δ) $P(\bar{B}|\bar{A}) = P(\bar{B} \cap \bar{A}) / P(\bar{A}) = P(\bar{B} \cup \bar{A}) / P(\bar{A}) = 1 - P(A \cup B) / P(\bar{A}) = 6/7$

3. Στη ρουλέτα υπάρχουν 38 δυνατά αποτελέσματα 18 κόκκινα, 18 μαύρα και 2 πράσινα. Αν γυρίσουμε τον τροχό 2 φορές τότε όλα τα δυνατά αποτελέσματα είναι ισοπίθανα $(38)(38)$. Να βρεθεί η πιθανότητα εμφάνισης 2 πράσινων σε 2 γυρίσματα της ρουλέτας δοθέντως ότι τουλάχιστον ένα είναι πράσινο.

ΛΥΣΗ

$$P(\Pi_1 \cap \Pi_2 | \Pi_1 \cup \Pi_2) = P(\Pi_1 \cap \Pi_2) / 1 - P(\text{κανένα πράσινο}) = (2/38 \cdot 2/38) / 1 - (36/38 \cdot 36/38) = (1/19)^2 / 1 - (18/19)^2 = 1/37 = 0.03$$

4. Ένα κουτί περιέχει 6 κόκκινες μπάλες και 4 πράσινες · ένα άλλο κουτί έχει 7 κόκκινες μπάλες και 3 πράσινες. Παίρνουμε τυχαία μια μπάλα από το πρώτο κουτί και την τοποθετούμε στο δεύτερο. Εν συνεχεία τοποθετώ μια μπάλα από το δεύτερο κουτί στο πρώτο κουτί, πάλι με τυχαίο.
- α) Ποια είναι η πιθανότητα να διαλέξω κόκκινη μπάλα και από τα 2 κουτιά.
 β) Στο τέλος του πειράματος ποια είναι η πιθανότητα να έχουμε τον ίδιο αριθμό για τις κόκκινες και πράσινες μπάλες και στα δυο κουτιά με το αρχικό;

ΛΥΣΗ

Έστω K_i =κουτιά με κόκκινες μπάλες και Π_i =κουτιά με πράσινες μπάλες, με $i=1,2$

α) $P(K_1 \cap K_2) = P(K_2 | K_1) \cdot P(K_1) = 8/11 \cdot 6/10 = 48/110$

β) $P(\text{ίδιος αριθμός}) = P[(K_1 \cap K_2) \cup (\Pi_1 \cap \Pi_2)] = P(K_1 \cap K_2) + P(\Pi_1 \cap \Pi_2) = 48/110 + P(\Pi_1) \cdot P(\Pi_2 | \Pi_1) = 48/110 + (4/10) \cdot (4/11) = 32/55$

5. Ένας διευθυντής έχει πρωινές και απογευματινές συναντήσεις. Έστω $A = \{\text{αργεί το πρωί}\}$ και $B = \{\text{αργεί το απόγευμα}\}$.
- α) Αν $P(A)=0.4$, $P(B)=0.5$ και $P(A \cap B)=0.25$ τα A, B είναι ανεξάρτητα;
 β) Έστω ότι τα A, B είναι ανεξάρτητα με $P(A)=0.4$ και $P(B)=0.5$. Ποια είναι η πιθανότητα ότι ο διευθυντής θα είναι στην ώρα του και το πρωί και το απόγευμα;
 γ) Ποια είναι η πιθανότητα ότι θα είναι στην ώρα του σε ακριβώς μια συνάντησή;

ΛΥΣΗ

- α) Για να είναι τα A, B ανεξάρτητα αρκεί να δείχτεί ότι $P(A|B)=P(A)$ ή $P(A \cap B)=P(A) \cdot P(B)$
 Για το πρώτο έχουμε: $P(A|B)=P(A \cap B) / P(B)=0.25/0.5=0.5 \neq P(A)=0.4$
 Για το δεύτερο έχουμε: $P(A \cap B)=0.25 \neq P(A) \cdot P(B)=0.2$
 Άρα τα A, B δεν είναι ανεξάρτητα.
- β) $P(\bar{A} \cap \bar{B})=P(\bar{A}) \cdot P(\bar{B})=(1-0.4) \cdot (1-0.5)=0.3$ διότι αν A, B ανεξάρτητα τότε και $\bar{A}, \bar{B}$ ανεξάρτητα
- γ) $P(\text{στην ώρα του σε ακριβώς μία συνάντηση})=P(\bar{A} \cap B \text{ ή } A \cap \bar{B})=P(\bar{A}) \cdot P(B)+P(\bar{A}) \cdot P(\bar{B})=(0.6) \cdot (0.5)+(0.4) \cdot (0.5)=0.5$